

TEKELCİ SERMAYENİN "KASTELLİ" DARBESİ

Yurt dışındaki işçiler tam yurt özlemini gidermek üzere Türkiye'ye doğru yola çıkacakları sırada sansasyon yaratan bir haberle sarsıldılar... Banker Kastelli, borçlarını ödeyemez hale geldiği için İsviçre'ye kaçmış, bunun üzerine bu bankerin tüm hesaplarına el konmuştu. Olayın yurt dışındaki işçileri yakından ilgilendirmesinin nedeni, Kastelli'nin birkaç yıldan beri Avrupa'ya da el atarak Frankfurt'ta açtığı şube aracılığıyla binlerce göçmenin döviz tasarruflarını toplamış olmasıydı... Bu dövizlerin toplam miktarı henüz bilinmemektedir. Ancak yapılan ilk tesbitlere göre, sadece Türkiye'de yarı milyon yakın ailenin Kastelli'ye yatırdığı 200 milyar liraya yakın tasarruf batmaktadır.

22 Haziran'da patlak veren bu olaydan kısa bir süre önce, Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın "bankaların da batabileceği" şeklinde söylediği sözler, bu skandalın, aslında, tekeli sermayenin çok önceden planladığı yeni bir darbe olduğunu göstermektedir.

Olayın ardında, devlet izniyle sahneye konan "mevduat sertifikası" oyunu vardır. "Saadet zinciri" oyunu gibi, sonunda birkaç açığız dışında kimseye saadet getirmeyen, sadece küçük tasarruf sahiplerinin paralarını kestirmeden tekeli sermayeye peşkeş çekmeye hizmet eden bu oyunun içyüzü şudur:

Herhangi bir banka, bir kağıt parçasının üzerine "bu hamiline ait mevduat sertifikası karşılığında bankamıza bir milyon lira yatırılmıştır" diye yazıp mühürli bastıktan sonra bankere 650.000 liraya satmaktadır. Banker ise 650.000 liraya aldığı bu sertifikayı, yılda yüzde 56 faiz vereceği vaadiyle, herhangi bir tasarruf sahibine 1 milyon lira karşılığında vermektedir. Aldığı 1 milyonu ise, yüzde 80 faiz karşılığında her hangi bir işadama kredi olarak devretmektedir.

Görünüşe göre alan memnun, satan memnundur... Ama zurna da işte bu noktada zıtlamaktadır. Banker gerçi 1 milyonluk sertifikayı 650.000'e alıp 1 milyon'a satarak 350.000 lira kâr sağlamıştır ama, bir yılın sonunda sertifikayı sattığı tasarruf sahibine 560.000 lira faiz ödemesi gerekmektedir. Bunun için de hem 1 milyonluk kredi açtığı işadama 800 bin lira faizi, vadesi gelmişse ana parayı alması, hem de sürekli olarak bankalardan yeni mevduat sertifikaları alıp tasarruf sahiplerine satması zorunludur. Ama birçok kapitalist, bankerlerden topladıkları bu kredileri ve faizlerini zamanında ödemişlerdir. Bunlar arasında Kozanoğlu/Çavuşoğlu gibi büyük holdinglerin de bulunduğu söylenmektedir.

Üstelik, başlangıçta bankere "mevduat sertifikası" satan bankaların da, daha sonra bu sertifikalar sayesinde bankerden kredi alıp karşılığını zamanında ödemeyen büyük holdinglere ait olduğu da ortaya çıkmış bulunmaktadır.

İşte tekeli kapitalistlerin kurduğu bu tuzak içinde "aracı" rol oynayan Banker Kastelli, bir süre sonra tasarruf sahiplerinin faizlerini ve anaparalarını ödemek, öte yandan yeni "mevduat sertifikaları" satınalarak çarkı döndürebilmek için para bulamadığından, karşılıksız çek kesmeğe başlamış, bunun da altından kalkamayınca soluğu İsviçre'de almıştır.

Böylece tekeli sermayenin tezgahladığı "saadet zinciri" kopmuştur. Bu skandalda araya giden, 24 Ocak Kararları yüzünden bir türlü iki yakasını bir araya getiremediği için üç beş kuruş tasarrufunu bankerlere yatıran dar gelirli ve emeklilerdir. "Enflasyonla mücadele" paravanası arkasında sahneye konan sıkı para politikası işlevini yerine getirmiştir. Bugüne kadar vahşi rekabet dönemini yaşayan Türkiye, "Kastelli" darbesinden sonra, tekeli sermayenin ekonomiyi tam egemen olduğu, beş on holdingin dilediğiince at koştuğu "rekabet tanımaz" tekeli kapitalizm aşamasına girmektedir...

anti-faşist eylem birliği geliyor

Geçen sayımızda ilk oluşumlarını haber verdiğimiz yurt dışındaki anti-faşist eylem birlikleri, ilk kez, 8 Mayıs günü Duisburg'ta "Faşist Cuntanın İşkence, İdam ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Katliamlarına Karşı" 20 bin kişinin katıldığı protesto yürüyüş ve mitingiyle somutlaşmıştır.

Dev-Yol, PKK, SVP ve EMEKÇİ taraftarlarının oluşturduğu BİR-KOM bu eyleme tam bir disiplin ve birlik içinde katılmıştır. Ancak, TKP-TSİP ve TİP'den oluşan "Öçlü Birlik", 4 Şubat tarihli ortak bildiriye sadece kendi aralarında "eylem birliği yapmak" değil, "işçi sınıfının siyasal partileri" olarak cephe mücadelesinin başını çekme savıyla ortaya çıktığı halde, bu ilk eylem birliği denemesinde kendi arasında dahi bir birlik sağlayamamıştır. FİDEF, yürüyüşe katılmakla birlikte, cuntaya faşist denildiği için ortak bildiriye imza koymaktan kaçınmış, Gerçek ise, ortak bildiriyi imza koyduğu halde, son anda konuşmacı konusunda çıkan bir anlaşmazlıktan dolayı yürüyüşten çekilmiştir.

Bunların dışında Duisburg yürüyüşüne Cephe-Birlik Yolu, Devsol, İşçi Gerçeği, İşçinin Sesi, Koc-Kak, Komkar, Kürt Halkçileri, Proleter Dayanışma, Tekoşin, Denge Komal, KKDK ve Kurtuluş da katılmıştır. Aynı gün Köln'de de Halkın Kurtuluşu ile iki hareket daha aynı amaçla ayrı bir miting yapmışlardır. Türkiye'de örgütler, 10 Haziran günü Bonn'da 300 bin kişilik "Savaş ve silahlanmaya karşı barış yürüyüşü"ne kitlesel olarak katılmışlardır.

Anti-faşist birlik sürecinde, BİR-KOM'u oluşturan hareketler, yeni bir adım daha atarak, "Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi"ni kurmuşlardır.

Devrimci Yol, PKK, Emekçi, SVP, TKP, TKP-ML, Acilçiler, Devrimci Savaş, İşçinin Sesi'nin bir araya gelerek oluşturduğu FKBDÇ'nin Genel Komitesi adına yayınlanan ilk bildiride, "Hedefimiz halk demokrasisi ilkelerini simdiden halk güçleri arasındaki ilişkilerde hayata geçirmektir. Geleceğin halk iktidarının tohumlarını içinde taşıyan bu birliktelik faşist diktatörlüğü altındadır," denildikten sonra "demokratik halk iktidarı'nın kurulması için mücadele çağrısı yapılmaktadır."

AÇLIK GREVLERİ

Öte yandan, Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde Mazlum Doğan ve dört arkadaşının katledilmeleri üzerine, BİR-KOM'un girişimiyle, Türkiye'de Türk-Kürt anti-faşist gruplar, Federal Almanya'nın 15 kentliyle birlikte Paris, Londra, Stockholm, Viyana, Hasselt, Cenevre, Zürih, Amsterdam ve Rotterdam kentlerinde 24 Mayıs'tan itibaren açlık grevi başlatmışlardır.

EMPERALİZME, FAŞİZME, TEKELCİLİĞE VE ŞOVENİZME KARŞI

TEK CEPHE

Yıl: 2
sayı: 15

haziran 1982

Yazı İşleri ve abone: Tek Cephe - BP 1344 - 1000 Bruxelles - Belçika, Tel: 230 34 72 • Almanya Temsilciliği: Telli - 4 Düsseldorf 1 - Oststr. 135 - BRD - Tel: (0211) 325 759 • Fiyatı: 1 DM • 12 sayılık abone: 10 DM

TERÖR ALTINDA "REFERANDUM" KOMEDYASI

Evren'in "demokrasiye dönüş" takviminin yaprakları bir bir düşüyor... "Anayasa için halkoylaması"nın 1983'e kalması ihtimali de, Evren'in yaptığı son açıklama ile ortadan kalktı. Kasım'ın 7'si veya 14'ünden söz ediliyor... "Anayasa Komisyonu"nun büyük kısmını yazdığı taslak temmuz'da "Danışma Meclisi" üyelerine dağıtılacak... Cunta, kendi tayin ettiği 160 kişiye dahi güvenemediği için, komisyondan gelen taslağın genel kurulda görüşülmesi için birkaç hafta süre tanıyor... Aslında bu, taslağın hemen hemen hiç tartışılmadan, komisyondan geldiği gibi onaylanmasından başka bir anlam taşımıyor. Arada çıkacak "catlak ses"lerin oylamayı etkilememesi için de, sözümüne siyasetin yasak olduğu bir dönemde, "Danışma Meclisi" üyeleri arasında çoğunluk sağlayacak "Atatürkçü Liberaller" Grubu oluşturuluyor...

Komisyon'dan gelip genel kuruldan geçecek olan "anayasa"nın neler içerdiği hemen hemen belli oldu: Cumhurbaşkanı'nın olağanüstü yetkilere sahip bulunduğu, "yürütme"nin "yasama"ya ağır bastığı otoriter bir sistem... Askeri Cunta eliyle oluşturulan faşist diktanın üniformadan sıyrılıp "sivilleştirilerek" sürdürülmesi...

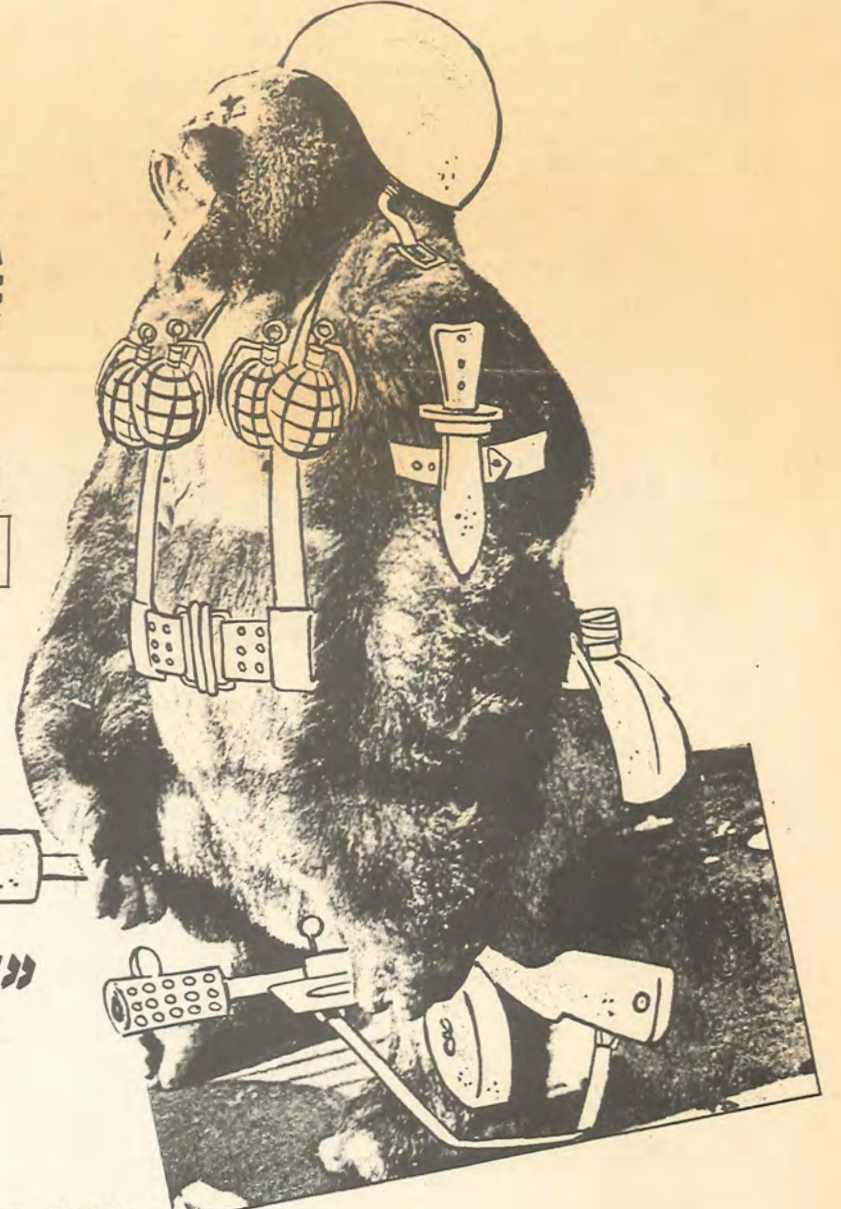
Gazetemiz hazırlanırken gelen haberlere göre, Kasım'da "anayasa" ile birlikte iki oylama daha yapılacak. Bunlardan biri, Evren'in ilk yedi yıllık süre için "cumhurbaşkanı" olmasının onaylanması... Diğer henüz belli değil.

Böyle bir "anayasa"nın ve yine böyle bir "cumhurbaşkanı seçimi"nin demokratik bir referandumla onaylanması mümkün değil.

Bunu bildiği içindir ki Evren Cuntası, bu "referandum" komedyasını kendi hesabına olumlu sonuçlandırmak için her yonteme başvuruyor. Bu yöntemlerin başında ise, hiç kuşkusuz, 1978 sonunda sıkıyönetimle başlayıp 12 Eylül 1980 darbesinde tırmandırılan faşist baskıları daha da şiddetlendirerek bir yandan etkin demokratik güçlerin dışarıda kalanlarını da prangaya vurmak, geniş halk kitlelerini ise "anayasaya kabul oyu vermezsek, askerlin terörü sonunda bizi de vurur..." endişesi içine sindirmek gelmektedir.

Son iki ayda kontrollü basına dahi yansıyan devlet terörü uygulamasına şöyle bir göz atmak bile, bu yeni tirmanışın boyutlarını göstermeye yeter.

(Devamı orta sayfada)

YILMAZ GÜNEY'İN KAZANDIĞI "ALTIN PALMİYE", FAŞİST ASKERİ CUNTA'YA İNDİRİLMİŞ ŞAMARDIR

Yılmaz Güney Cunta'nın terörüne meydan okuyarak başarılı bir şekilde Türkiye'yi terk ettiği zaman Tek Cephe'nin 11. sayısında yayınlanan "Hapishaneden Uç Film Yöneten Sinemacı" röportajının sonunda, "Güney'in Avrupa'ya geçmeyi başarması, demokrasi mücadelemiz açısından büyük bir kazanımdır," demiştik.

Mayıs ayında yapılan Cannes Film Festivali'nde, Güney'in "Yol" filminin, Costa Gavras'ın "Missing"iyle birlikte "Altın Palmiye" ödülünü kazanması, kendisinin sanat değerini uluslararası planda belgelediği gibi, Türkiye gerçeğine dikkatlerin çekilmesini sağlamak bakımından da önemli bir olay olmuştur.

"Yol" a verilen ödül, Güney'in iadesini sağlamak için yaptığı zavalıca girişimlerle kendini tüm dünyaya iyice rezil eden faşist askeri cunta'ya indirilmiş yeni bir şamardır.

NIHAİ SALDIRI!

TÜRKİYE kızgın uzun yaz günlerine girerken, gerek ekonomik-sosyal planda, gerekse siyasal planda, 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesinin genel mantığına uygun bir dizi gelişmeye tanık oluyoruz. Askeri diktatörlük dönemi kapatıp "parlamentar" diktatörlüğe geçiş aşaması yaklaştıkça, emperyalizmin ve Türk tekeli sermayesinin dayattığı tüm operasyonlar, yıldırım hızıyla gerçekleştiriliyor...

Bu operasyonlardan en gürültü koparanı, kuşkusuz, Haziran sonlarında sadece Türk basınının değil, yabancı gazetelerin dahi manşetlerini günlerce işgal eden Kastelli Skandalı... Aslına bakılırsa, 24 Ocak Kararları'nın dayattığı yüksek faiz uygulamasıyla sivil bankaların bankacılık olayı, dar gelirli vatandaşın tasarrufları tekellerin kasalarına aktarıldıktan sonra planlı olarak tasfiye ediliyor. Nitekim tekeli sermayenin organı Hürriyet, 26 Haziran 1982 tarihli sayısında zil çalarak müjdeliyor: "Kastelli Olayı'nın ardından ekonomide yeni bir dönem başlatılıyor... 22 Haziran şoku, 24 Ocak'la başlayan ana ekonomik düzende, bu şamada temel değişiklik yapılmadan, bu gidişin amacına yönelik en önemli adım oldu. Bu döneme damgasını, bankalar ve küçük bankalar değil, büyük banka ve büyük holdingler vuracak. Ekonomide 'holdingleşme' süreci hızlanacaktır. İflas eden kuruluşlar büyüklerin eline geçecektir. Büyük banka ve büyük holdingler ekonomiyi yönlendirecektir."

Bu operasyonun en büyük kurbanı ise, herhalde Kastelli'ler değil, Kastelli'lere küçük tasarruflarını, emekli paralarını yatıran yüzbinlerce dar gelirli. Darbe sonrasında "orta sınıfı kurtaracağız!" diye bayrak açanlar, bizzat kendi elleriyle "orta sınıf"ı boğazlamışlardır. Orta sınıfın tasfiyesiyle Türkiye toplumunda sınıfsal kutuplaşma daha belirgin hale gelmektedir. Bir yanda ekonomiyi tam kontrol altına alan tekeli sermaye, öte yanda yaşam koşulları günden güne daha da ağırlaşan, hem nisbi hem de mutlak olarak yoksullaştırılan geniş emekçi kitleleri...

EMEKÇİ kitleler açısından önemli bir diğer operasyon ise, Mayıs sonunda yapılan Türk-İş Kongresi olmuştur. İşçi sınıfının savaşkan sendikası DİSK'in yöneticileri idam sehpalarının gölgesinde yargılanırken, işbirlikçi Türk-İş, "başbakan"ın da katıldığı göstermelik kongresinde sınıf uzlaşmacılığını daha belirgin hale getirmiştir. O kadar ki, işçi sınıfı alehinde ki tüm kararlarda imzası bulunduğu için dünya sendikal hareketinin Türk-İş'i dışlamasına yol açan Sadık Şide, üniformalı efendilerinin himayesinde delegelere meydan okuyarak, tehditler savurarak kendisini yeniden genel sekreter seçirmiştir. Türk-İş Genel Başkanlığı'na ise, Denizci'nin de sağında, patronların kongresinde "bizler etle tırnak gibi birbirinden ayrılmayız" diye nutuklar atan Şevket Yılmaz getirilmiştir. Başkanlığa gelir gelmez de yaptığı ilk iş, Cunta Şefi Evren'i ziyaret ederek Türk-İş'in şükran ve bağlıklarını bildirmek olmuştur. Böylece, Türk-İş örgüt olarak tamamen "chileleştirilmiş" bulunmaktadır. Görünüşe göre, sosyal mevzuatta yapılacak değişikliklerle de, sendikal alan sınıf hainlerinin tekeline bırakılacaktır.

SİYASAL planda ise, "parlamentar faşizm"i kurma çalışmaları birdenbire ivme kazanmıştır. Bugüne değin "kamuoyu yoklaması", "üniversiteden, kurumlardan görüş alma", "eski devlet adamlarının

fikrini sorma" gibi aldatmacalarla süruncemede bırakılan "anayasa hazırlığı", son bir ay içerisinde "paşaların buyurduğu esasların kağıt üstüne dökülmesi" biçimine dönüşmüştür. Temmuz başında Anayasa Komisyonu'ndan çıkacağı bildirilen taslağın içerdiği anti-demokratik hükümler gazetelere dahi parça parça yansıtılmaktadır. Açıklanan maddeler, yandaki incelememizde belirttiğimiz "askeri-sınai kompleks" in özelemlerine cevap verecek niteliktedir. Hatta, Kasım ortalarında yapılacak bildirilen "anayasa" referandumuyla birlikte, Evren'in yedi yıl için "cumhurbaşkanlığı"nın da oylanacağı bildirilmektedir. Cunta Şefi, "memleket gezileri", "temel atma törenleri", "heyet kabulleri"yle alenen seçim kampanyasına girmiştir. Aslında buna da lüzum yoktur. Süngülerin gölgesinde yapılacak "tek as"lı bir seçimi kimin kazanacağı şimdiden bellidir. Görünüşe göre, üç yıllık "askeri diktatörlük"ten sonra, Evren'in yedi yıllık parlamento üstü "sivil diktatörlük" dönemi başlayacaktır.

EYLÜL Darbesi'nin uluslararası plandaki asıl amacının ise, Türkiye'yi ABD'ye tam bağımlı kılmak olduğu bilinmektedir. Son iki ayda, General Haig'in Türkiye ziyaretine ve Mayıs sonlarında Bonn'da yapılan NATO Zirve Toplantısı'yla bu yönde belirleyici adımlar atılmıştır. "Savunma İşbirliği Anlaşması"nı onaylayarak, "Türk-Amerikan Ortak Savunma Konseyi" kurarak ve savaş sanayii konusunda bir dizi anlaşma yaparak ABD emperyalizmine tam teslim olan cuntanın, surf Ortadoğu ülkelerinin tepkisini çekmek için, ABD Çevik Müdahale Gücü'nün Türkiye'de üslenmesini, ikili anlaşma ile değil, ancak NATO çerçevesinde kabul edileceğini söylediği hatırladadır. Bonn Zirvesi'nde, ABD'nin Çevik Müdahale Gücü'nün NATO bölgesi dışında kullanılmasına üye ülkelerin yardımcı olması gerektiği yolunda alınan kararla, Evren Cuntası'na bu konuda yeşil ışık yakılmıştır.

AMA tüm bu operasyonlar, karşı birikimi de, yoğunlaştırmakta, cuntanın çizdiği "legal" çerçevelerin dışında örgütlenmeye imkandır. DİSK'in yasaklanmasından sonra, Türk-İş içinde sağ kanadın mutlak egemenliğinin kurulması, işçileri sendikalar dışında örgütlenmeye imkandır. Kastelli Operasyonu'yla tekeli sermayenin çıkarına tasfiye edilen orta tabakalar, küçük esnafı, zanaatkarı, emeklisi, küçük mülk sahibiyle, bu düzenin karşısına patlamaya hazır bir muhalefet kitlesi oluşturmaktadır. "Anayasa" konusunda çevrilen dolaplar, kapatılmış siyasal partilerin üye ve sempatisanları şöyle dursun, bizzat cuntanın tayin ettiği "Danışma Meclisi" üyeleri arasında dahi tepkiler yaratmakta, bunlar kürsüden dile getirilmektedir. "Atatürkçü Liberaler" in karşısına şimdiden çeşitli arklar altında muhalif gruplar oluşmaktadır. ABD'nin militarist planlarına tam teslimiyetin Ortadoğu ülkelerinde yaratacağı tepkiler bir süre sonra "rahatlatıcı" düviz kaynaklarının kurumasına yol açacaktır. Bunun ekonomik ve sosyal sonuçları ise, Türkiye'yi yeni patlamaların eşiğine getirecektir. Nasıl ki son yıldırım operasyonları 12 Eylül faşist darbesinin genel mantığına uygunsa, bu yeni patlamalar da sosyal gelişme yasalarının mantığına uygundur. Devrimin objektif ve sübjektif koşullarının oluşumunu hızlandırmaktadır.

ASKERİ

ABD emperyalizminin ve onun mütemmim cüzü olan ABD militarizminin önde gelen simalarından General Eisenhower'ı dahi ürktüren bir olgu, tüm insanlığı, halkların yaşamının her alanını tehdit ediyor. Dünyanın her köşesinde, Ortadoğu'da, hatta en okuması yazmısların dahi ismini ve konumunu ezberlemedikleri Maluin gibi gözden irak adacıklarda bile sıcak savaş en küçük fırsattan yararlanarak tırmandırılıyor.

Nedeni meçhul ve kimin tarafından tezgahlandığı bilinmeyen bir "elçiye suikast" olayını bahane ederek ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması İsrail, Nazi Almanyası'nın uyguladığı Jenoside taş çıkartıncasına, Lübnan ve Filistin halklarına karadan, havadan, denizden ölüm yağdırıyor.

Tüm bunların gerisinde, sadece Arjantin'in faşist diktatörü Galtieri'nin koltuğunu sağlama bağlamak için Arjantin halkının ulusal duygularını sömürme hesapları mı, yoksa azgın siyonist Begin'in yayılmacı emelleri mi var?

Bunlar da var kuşkusuz... Ama hepsinin de gerisinde, bir başka olgu var:

Askeri-sınai kompleks! 17 Ocak 1961'de, sekiz yıl süren ve soğuk savaş alabildiğine tırmandıran başkanlık dönemini kapatırken, Normandie Çıkartması'nın Müttefik Orduları Başkomutanı, daha sonraki yıllarda NATO Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı Eisenhower yaptığı resmi veda konuşmasında aynen şunları söylüyordu:

"...Dev bir askeri yapı ile alabildiğine büyümüş bir savaş sanayinin karmaşası, Amerikan yaşamında yepyeni bir olgudur. Bunun ekonomik, siyasal ve hatta manevi tüm alanlardaki topyekun etkisi, her kentte, her eyalet meclisinde, Federal Hükümet'in her dairesinde hissedilmektedir... Askeri-Sınai Kompleks'in etkinliğinin gemenemez hale gelmesi karşısında uyanık olmak zorundayız. Bu kompleksin ağırlığının özgülüklerimizi ve demokratik kurumlarımızı tehlikeye atmasına göz yummamalıyız." (Schiller-Phillips, *Super-State*, Chicago, 1970, pp.31-32)

Bu konuşmanın üzerinden 20 yıl geçtikten sonra, 1982 yılında, ABD askeri-sınai kompleksinin ulaştığı boyutlar, ayrı bir inceleme konusu. Sadece şu kadarını belirtmekle yetinelim: Savaş sonunda, 1948 yılında ABD askeri bütçesi 11,8 milyar dolar, 1973'te 83 milyar dolar iken, 1982'de 222 milyar dolara çıkarılmıştır...

Bu paralarla yeni nükleer tahrip silahları yapılmaktadır. 200 kıtalararası MX füzesi, 10.000 Cruise füzesi, binlerce ağır bombardıman uçağı, Trident denizaltıları ve askeri amaçlarla kullanılacak uzay araçları tezgahdadır... Bu satırlar yazıldığı sırada uzaya fırlatılan yeni Uzay Mekik'i'nin askeri işlevleri bulunduğu resmen açıklanmıştır.

ABD askeri-sınai kompleksinin önde gelen temsilcilerinden Senator Nunn, ABD askeri bütçesinin artış nedenlerini şöyle vurgulamıştır: "Amerikan askeri gücünü her gerektiğinde en iyi şekilde kullanabilmeyi sağlamak için tüm olanaklar seferber edilmelidir. Tüm Amerikalılar, maddi planda ve özellikle askeri planda yapılan her şeyin kendi çıkarlarına olduğundan emin olmalıdırlar." (*Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 3 Haziran 1981)

Bu yeni askeri adımların içinde, 200 bin kişilik Çevik Müdahale Gücü'nün Ortadoğu'yu kontrol altına alacak ve gerekirse Basra Körfezi'ni vurabilecek şekilde Türkiye'de üslenilmesi de vardır. NATO Bakanlar Konseyi'nin son toplantısında, Evren Cuntası'na bu konuda yeşil ışık da yakılmıştır.

PARABABALARIYLA GENERALLER ŞARMAŞ-DOLAŞ

Askeri-sınai kompleks nedir? "Tekeller ve ordu şefleri, askeri-sınai kompleksin çekirdeğini oluştururlar. Tekeller içinde özellikle askeri alana yönelenler bu kompleksin sinai yanının başını çekerler. Askeri-sınai kompleks, aynı zamanda ordunun üst tabakasını da içerir. Mali oligarşinin çıkarları, geniş bir askeri kaste oluşturmaması, savaş döneminde dahi büyük bir ordunun beslenmesini, sayısız köprübaşı ve üsler kurulumunu, nükleer füze, bombardıman uçakları, füze taşıyıcı denizaltılar yapılmasını gerektirir. Yapısı ve işlevleri büyük ölçüde 'güçlü pozisyonda olma' siyasetinin gereklerine göre biçimlendirilen ABD devlet aygıtı da askeri-sınai kompleksin faaliyetleri içinde aktif yer alır. Devlet aygıtının gücü ve etkinliği, büyük tekellerin potansiyelleri ve Pentagon'un tersaneleri, dünyadaki devrimci değişimlere karşı konulması ve ABD emperyalizminin uluslararası pozisyonlarının korunması konusunda kenetlenmiştir. Buna, yedekleri, emekli subayları, bilimadamlarını, üniversite araştırma merkezlerini, Kongre üyelerini, yerel idamamlarını, sendikacıları, mesleki ve yinileri ve hatta basını da içeren diğer çıkar gruplarını da eklemek gerekirdi..." (Pyadyshv, *The Military-Industrial Complex of the USA*, Moscow, 1977, pp.11-12)

Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Zirvesi, daha 1969 yılında şu saptamayı yapmıştır: "Askeri-sınai kompleksin, yani büyük tekellerle ordu ittifakının devlet aygıtı içinde-

ÖZGÜDEN VE TUĞSAVUL'A PASAPORT VERİLMEDİ

"Yeni Pasaport Yasası"nın ilk uygulamalarından biri olarak, Info-Türk yöneticilerinden Özgüden ve İnci Tuğsavul'a Brüksel'deki Türk Konsolosluk'u tarafından, yeni pasaport verilmesi reddedilmiştir.

Süresi biten pasaportların yerine yenilerini almak üzere başvuran iki arkadaşımıza iki aydır bir çekimden sonra, Brüksel Konsolosluk'u, "yurt dışında Türkiye aleyhine faaliyet gösterdikleri" gerekçesiyle Türk makamlarının pasaport vermesini reddettiğini bildirmiştir.

Özgüden ve Tuğsavul, haldarında ceza davalarından dolayı 12 Mart Darbesi'nden sonra Türkiye'den ayrılmak zorunda kalmışlardı. 1978 yılında kadar Brüksel'de bulunan arkadaşlarımız, o tarihte MC Hükümeti'nin devrimine üzerine Türkiye'ye gitmek üzere Türk pasaportu almışlardı. Üyesi oldukları Belçika Gazeteciler Cemiyeti ve Uluslararası Basın Örgütü ile diğer demokratik kuruluşların müdahalesi üzerine, iki arkadaşımıza, Belçika makamları tarafından yabancılar için seyahat belgesi verildi.

YANAR-DÖNER ÜÇ ÖNDER

(Başı 4. sayfada)

"Her hal ve şartta görev başında" olduğunu iddia eden TİP merkez klifi, partinin merkez yayın organı Çark Başak'ı bile, "siyasal birlik" işi oldu bitti zannederek, bir yıl süreyle yayınlanmak suretiyle en basit parti görevini dahi yerine getirmemişlerdir. Ama TKP yönetimi tarafından "marksist-leninist alan" dışında sayılınca, kendilerini bu alanda gösterebilmek için, tam bir yıl gecikmeyle Çark Başak yayınlamak zahmetine girebilmişlerdir. Sorular adama: "Sen eğer partinin marksist-leninist bir parti olduğunu iddia ediyorsan, üstelik bu parti adına yurt dışında, kendilerini 'parti' önderi olarak tanıtan Boran, Sargın, Sakalsız da dahil bir manga 'profesyonel' her türlü maddi olanak sağlanmışsa, o partinin merkez yayın organı bir yıl süreyle, hem de parti sesinin en çok yükseltilmesi gereken faşist diktatörlük döneminde, nasıl yayınlanmaz? Bunun yayınına da, darbeden beri 'önderlerin' feranlarıyla arka arkaya tasfiye edilen insanlar mı engel olmuşlardır?"

Bu sorulara cevap veremeyenlerini bildikleri içindir ki, bir yıl arayla çıkan dergide "parti önderleri" görev kaçaklığını bin deryadan su getirerek örtbas etmeye cabalıyorlar. Yok "Çark Başak"ın numaralaması, 22 Eylül sonrası Parti'yi karakterize edecek biçimde düşünüp bilince uygulanmış... Yok, "12 Eylül'den bu yana TİP, örneğin adı, kamuoyunun algıladığı bazı yöneticiler... gibi kolayca bulunabilecek kimi benzerlikler ve eşliklerle eskiden devamı olmakla birlikte, giderek daha açık seçik farkedilen bir yarıya da, 12 Eylül sonrası'nın koşullarının gerektirdiği ayrı bir oluşum"muş...

"Önder"ler, böylece, bir yandan darbe sonrası tasfiye ettikleri TİP MYK üyelerinin ve III. Kongre delegelerinin bu "yeni" oluşuma ilgisiz kalmadığını, öte yandan da, akıllarınca, Selek'in savunmasının kendilerini bağlamadığını gösterecekler...

Ancak "numara"ya pek meraklı "önder"lerin, çok değil, bir buçuk yıl önce, hem de darbeden aylarca sonra, TİP'in 20. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yaptıkları açıklamalarda, 1961-71 dönemindeki parti kongreleri ile 1975-80 dönemindeki parti kongrelerini yeniden "numaralama"ya tabi tutarak örgütsel devamlılığı kanıtlamaya çalıştıkları unutulmamıştır.

Aslında, bu "numaralama" has-talığı sayın "önder"leri çelişkiden çelişkiye sürüklemektedir:

- Darbe olunca, bunu fırsat bilerek, parti içi muhaliflerini tasfiye için "tüm kademe kurulları dağıtılmıştır, üyelikler dondurulmuştur," de;

- Tasfiyeciliği Avrupa'daki parti kadroları içinde yürütmekte engelleyecek şekilde, gerisin gerisin Çark-dip Haziran 1981'de "TİP Genel Başkanı" sıfatıyla "12 Eylül'den önce TİP'e kaydolmuş demokratik örgüt üyelerine" hitaben sarı genelgeler yayınladı ve sanki parti kadroları aynen devam ediyormuş gibi bunların sırtında "önderlik" oynadı;

- Sonra sıkıya gelince yeniden yüzseksen derece çarkederik, sorumluluklardan kurtulmak için, 12 Eylül sonrası TİP'in ayrı bir oluşum olduğunu ilan etti!

İşte bu "numaralama"ların ve kıvırtmaların yeraldığı bir yıl rötarlı Çark Başak'ta sayın "önder"ler, sanki 80 TİP'liyi yargılayan mahkeme faşist diktatörün mahkemesi değilmiş gibi, savcının iddianamesindeki "hukuki boşluklar" üzerine çeşitlenmeler

yapmaktadırlar. "Program, tüzük Anayasa Mahkemesi ve İçişleri Bakanlığı gibi en yüksek yetkili makamların denetiminden geçmiştir" diyerek, 5 genelalin feranlarının anayasa hükmünde sayıldığı, anayasanın rafa konulduğu bir dönemde dahi legalizmin ve teslimiyetçiliğin yeni örneklerini vermektedirler.

Oysa, sıkıyönetim mahkemelerindeki diğer davalar gibi, TİP Davası da siyasal bir davadır. Faşist saldırının bir parçasıdır. Böyle bir davanın legalist cambazlıkları değil, siyasal olarak, mahkemeyi kurduran cuntanın faşist karakterini sergilemek, faşizmi yargılamak, komünist hareketin tarihsel haklılığını kitlelere duyurmak için kullanılması gerekir. Ve bunun da, tipki Dimitroff'un yaptığı gibi, eğer örgüt gerçekten "marksist-leninist" ise, "komünist" ise, onun bu niteliğini gizlemeyen yapılması gerekir.

"Anayasa Mahkemesi'nin ve İçişleri Bakanlığı'nın icazet belgeleri" ardına sığınarak legalist savunmalara başvurmak, bu icazet belgelerine sahip bulunmayan ve cuntanın mahkemelerinde çoğu daha ağır ceza talepleriyle, hatta idam istemiyle yargılanan 50 bin'i aşkın devrimcinin mahkumiyetine "icazet" vermektedir. Aslında, TİP merkez klifi yöneticilerinin, gerek bu vesileyle yaptıkları savunmalarda, gerekse dünya kamuoyuna açıklamalarında, "partinin yasadışı hiçbir eylem içinde bulunmadığını, terörizmle hiçbir ilgisiz olmadığını" kanıtlamaya çalışmaları da, devrimci çalışmalarında burjuvazinin çizdiği legal sınırları zorlayan veya koşulların gereği silah kullanmak zorunda kalan devrimcilerin faşist mahkemeler tarafından mahkumiyetine do-la-yılı "fetva" vermektedir.

Partilerarası koltuk pazarlığında pay kapmak için Avrupa'nın

rahat salonlarında "marksist-leninist"likten dem vuracakları, ama faşizmin mahkemesi önünde partinin sözcülerine "biz marksist-leninist değiliz", "bilimsel sosyalizmle komünizm aynı şey değildir", "bizim partimiz komünist düzen kurmayı amaçlamamaktadır" dedirtecekleri! Böylece, isimlerini, kayıtlarını ve hatta resimlerini, kapalı toplantı bantlarını darbe günü sıkıyönetimle teslim ederek yaptığın ihanetin bedelini, "üyeleri mahkumiyetten kurtarmak" adına partiye ödeyecekler.

Ve bütün bunlardan sonra hiç sıklıkla dünden siyasal arenada "marksist-leninist" etiketi taşıyarak dolaşacaklar...

Bir yıl önce, Boran'ın gazabına uğrayan Tek Cephe'nin 8. sayısında şöyle deniyordu:

"Türkiye solunun siyasal kadroları kilit halinde baskı cenderesinden geçiriliyor. Ama baskı, zulüm kimilerini yıldırsa da, kavgadan vazgeçirir de, geniş kadrolar için devrimci kararlılığı pekiştirir, devrimciyi daha güçlü kılar ve sonuç alıcı mücadelelere hazırlayan bir deneydir. Yarının birleşik devrimci hareketi, bu sinavdan güçlenerek çıkarılın kollarına yükselecektir."

Evet, geçen bir yıl öğretici deneyler oldu.

Kimileri faşizmin mahkemeleri önünde dahi komünistliklerini, devrimciliklerini gizlemeyen, bu mahkemeleri savaş alanı haline getirerek, faşizmi orada da teşhir ederek, yarının birleşik devrimci hareketinin kadrolarını oluşturunca;

"Önder"likleri ve "marksist-leninist"likleri kendilerinden menkul kimileri ise yeni yeni katkılarla sadece siyasal mizah edebiyatını zenginleştiriyor!

Yanar-döner üç "önder" işte bu mizah katkılarla tarihe geçiyor...

-SINAI KOMPLEKS

ki etkinliği, en gelişmiş kapitalist ülkelerde hızla büyümektedir. Bu meşum ittifak, birçok emperyalist ülkenin politikasını baskı altında tutmakta, onu daha da gerici ve saldırgan hale getirmektedir." (*International Meeting of Communist and Workers' Parties, Moscow, 1969, Prague, 1969, p.143*)

Tekellerle ordu şeflerinin karışıklık çıkar ilişkileri ve devlet siyasetlerini etkilemeleri konusunda ayrıntılı teorik ve pratik bilgiler edinmek isteyen okurlarımıza, ayrıca, Info-Türk'ün dört kitabını salık veriyoruz: *Marxist-leninist askerlik bilimi, Savaş Üzerine, 1977; Ordu Üzerine, 1977; Emperyalizmin Yeni Stratejisi 1979; Soguk Savaş Kışkırtması, 1980.*

TÜRKİYE'DE ASKERİ-SINAI KOMPLEKS

Türkiye, ABD askeri-sinai kompleksinin hesapları içinde öteden beri müstesna bir yere sahiptir. Bu hesapların içinde, Türkiye'de, küçük boyda da olsa, göbeğinden ABD emperyalizmine bağlı bir Türk askeri-sinai kompleksinin oluşturulması da vardır.

1960 askeri darbesinden hemen sonra OYAK'ın "masum görünüşü" altında kurulmasıyla başlayan Türk askeri-sinai kompleksini oluşturma süreci, 1971 ve 1980 darbe-lerinin sağladığı olanaklarla büyük bir ivme kazanmıştır.

12 Eylül 1980 faşist darbesinden birkaç gün sonra, 17 Eylül 1980 tarihli *Cumhuriyet* aynen şöyle yazıyordu: "Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ülkede bütünüyle yönetime el koymasından sonra, kamu ve özel kesim işbirliğiyle askeri araç ve gereç üretimine yönelik askeri-sinai kompleks oluşturma çabaları hızlandırılmıştır. Özellikle kaliteli çelik, birleşik devre ve döküm temellerine dayalı sektörlerde dışarıya dönük üretim planlamasına gidilmesi öngörülmektedir. Türkiye'de mevcut teknolojik birikimin askeri-sinai komplekse olarak verecek düzeye eriştiği belirtilmiştir."

Bundan birkaç hafta sonra da, üst düzeyde bir ABD askeri heyeti Türkiye'ye gelerek "Türk savaş sanayisini geliştirmek" adı altında ABD askeri-sinai kompleksinin Türkiye kolunu zamanlaştırma pazarlıklarına girişmiştir.

Türk askeri-sinai kompleksinin gelişimi başlıca dört kuruluşa dayanmaktadır. Bunlar, OYAK, kara, hava ve deniz kuvvetlerini güçlendirme vakıflarıdır. Bu kurumların son iki yıllık palazlanmaları şöyledir:

1. OYAK:

20 yıl önce subay ve assubayların sosyal garantilerini artırmak amacıyla bir sosyal yardım kurumu olarak kurulduğu iddia edilen *Ordu Yardımlaşma Kurumu* (OYAK), masalardan kesilen yüzde 5'lerle topladığı fonları kısa bir süre sonra sosyal alanların ötesinde, ticari ve sinai sektörlerle yatırıma başlamış, daha da ileri giderek International Harvester, Good Year, Mobil, Renault gibi yabancı firmalarla ortaklıklara girerek otomobil, otomobil lastiği, petrokimya, tarım araçları, gıda, turizm ve sigortacılık alanlarında at oynatan dev bir holding haline dönüşmüştür.

1980'e gelindiğinde, OYAK'ın malvarlığı 4,6 milyar lira iken, iki yılda hemen hemen iki misline çıkmıştır. 29 Mayıs 1982 günü yapılan OYAK Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu Başkanı Emekli General Hasan Görmüş göğsünü gere gere şu açıklamayı yapmıştır:

"Kurumumuzun malvarlığı 1982 yılında 8 milyar 563 milyon liraya ulaşmış bulunmaktadır. Çeşitli işletmelerdeki hisselerimiz 2 milyar 603 milyon lira olup, sadece 1981'de bize 1 milyar 889 lira kâr sağlamıştır. Son üç yıl içinde üyelerimize (yani subay ve assubaylara) verdiğimiz sosyal yardım 1 milyar 832 milyon liradır."

Dikkat edilirse, iyi bir seçimle, OYAK Holding, özellikle motorlu araçlar sanayiinde uzmanlaşmaktadır. OYAK-Renault, Türkiye'de mevcut üç otomobil yapım firması içinde en güçlüsüdür ve dış pazarlara açılmaktadır. Şimdiden temelleri atılan savaş araçları üretim sanayinde bizzat "subay sermayesi", diğer kapitalistlerle ve yabancı sermaye ile birlikte başı çekecektir.

2. HAVA KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI:

Kıbrıs Olayları üzerine vatan-daşın yurtseverlik ve milliyetçilik duygularını sömürerek bağış toplamak suretiyle kurulan bu vakıf, daha 12 Mart Darbesi döneminde, biriktirdiği fonlarla Türk Uçak Sanayii Anonim Şirketi (TUSAS)'ı kurmuş bulunuyordu. Hemen ardından da ABD, İngiliz, İtalyan, Fransız savaş tekelleriyle, Türkiye'de üretilcek savaş uçağının tipini seçme konusunda pazarlığa oturmuştu.

1980'de 2 milyar lira olan HKGV'nin malvarlığı da iki yıllık son baskı döneminde hızlı bir artış göstermiş, cunta üyesi ve Hava Kuvvetleri Komutanı Tahsin Şahinkaya,

7 Mayıs 1982'de yapılan vakıf kongresinde "kendi havacılık sanayimizi kurma konusunda son aşamaya vardık," demiştir. TUSAŞ Genel Müdürü Samim Dilek'in 17 Mayıs tarihli açıklamasına göre ise, Genel Kurmay Başkanlığı, 9 uçak tipi arasından, ABD patentli iki tipi seçmiştir. Bunlar General Dynamics'e ait F-16 ve Northrop'a ait F/A-18 uçaklarıdır. Yine açıklamaya göre, bu uçakların üretiminde en azından 170 yerli firmayla işbirliği yapılacaktır. 10 yıllık bir sürede Türk havacılık endüstrisi tarafından monte edilecek uçakların yapım gideri 5 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir.

3. KARA KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI

Sonradan kurulmuş olmakla birlikte, özellikle 12 Eylül 1980 darbesinden sonra bu vakıf son derece hızlı bir gelişme göstermiştir. 1980'de sadece 400 milyon lira olan KKGV'nin mevcudu, iki yılda ordunun zorlamasıyla halktan toplanan paralarla tam dokuz misli artış göstererek 3 milyar 578 milyon liraya çıkmıştır. Yine cunta üyesi olan Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Ersin, KKGV'na tam beş milyon vatan-daşın bağışta bulunduğunu söylemiştir. Özellikle Avrupa'da çalışan Türkiyeliler işçiler, konsolosluklara işleri düştüğünde veya tatil için Kapıkule sınırkapısına dayandıklarında, "vatan millet aşkına..." dövizle bağışta bulunmaya zorlanmaktadırlar. Sadece Almanya, Belçika ve Hollanda'da konsolosluklar aracılığıyla birbuçuk yılda toplanan bağışın miktarı 2 milyon markı bulmaktadır.

KKGV birçok sanayi işletmelerine doğrudan yatırım yaptığı gibi, ayrıca elektronik parçalar ve telsiz gereçleri imal etmek üzere ASELSAN'ı, askeri gereçler için pil imal etmek üzere ASPLSAN'ı kurmuştur. Aselsan'ın ileride F-16 ve F/A-18 uçaklarının imalatına başladığında, bunların çeşitli parçalarını imal edebilecek kapasitelerle geldiği de açıklanmıştır. Bu amaçla, bu yılın Nisan ayında, Aydın Cooperation adlı bir ABD firmasıyla anlaşma imzalanmıştır.

4. DENİZ KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI

Yine Kıbrıs Olaylarını istismar ederek "Donanma Vakfı" adı altında kurulmuş bulunan DKGV da, 12 Eylül darbesinden sonra başış toplama kampanyasını özellikle yurt

dışındaki işçilere yönelmiştir. Göçmen işçi dövizleriyle daha şimdiden Gurbet-I ve Gurbet-II hücumbotları tezgaha konmuş olup, ayrıca bir de denizaltı inşa edilmektedir. Vakfın, telekomünikasyon gereçleri şirketi NETAS'ta da % 15 hissesi vardır.

Sayıdığımız bu dört kurum, askeri-sinai kompleksin askeri yanını oluşturmaktadır.

Kompleksin öte yanında yeralan tekellerin ise, faşist dikta tarafından tüm işçi haklarının ayaklar altına alınmasından yararlanarak nasıl palazlandıklarını, %200-300 oranında kâr sağlayarak nasıl altın çağını yaşadıklarını, Tek Cephe'nin geçen sayısında ayrıntılarıyla anlatmıştık.

Artık, gereken kapital birikimini sağlayan askeri-sinai kompleksini doğrudan savaş sanayisini dolgu hareketlere geçirme aşamasına gelinmiştir. Bu yavru kompleks sayesinde ABD askeri-sinai kompleksi Türkiye'nin ucuz hammadde, işgücü kaynaklarını alabildiğine sömürebilecek, birçok ölüm makinesini Türkiye'de imal ettirecek, en azından montajlarını yaptırarak Ortadoğu pazarına sürecekler.

Bilimadamlarını, üniversite araştırma merkezlerini, devlet kurumlarını, sendika hareketini ve basını da bu kompleksin parçaları haline getirmek için, YÖK'üyle, Personel Kanunu değişiklikleriyle, idari "reform"larla, sendikalar alanda sadece Yılmazlar ve Sidelere hayat hakkı tanıyan baskılarla ve basına uygulanan sansür ve dayatılan oto-sansürle

misli görülmemiş bir militarist kampanya yürütülmektedir.

Yarın eğer zevahiri kurtarmak için bir "parlamento" kurulursa, bunun da, tıpkı ABD Kongresi gibi, askeri-sinai kompleksin her isteğine kafa sallayacak bir organ olması için şimdiden anayasaya gereken hükümler yerleştirilmektedir. Milli Güvenlik Kurulu'nun danışma organı olmaktan çıkartılıp "ulusal güvenlik" konularında parlamento ve hükümeti bağlayıcı kararlar alabilecek bir üst organ haline dönüştürülmesi, eski generallerin büyük ölçüde dahil edileceği "cumhuriyet divanı"ları kurulması, bu hükümler çerçevesindedir.

Askeri-sinai kompleks bir kez dizginleri ele geçirdi mi, silah üretimini arttırabilmek için ne denli sorumsuz serüvenlere girdiğini de, ABD'nin son 30 yıllık saldırganlığı göstermektedir.

Birlikim aşamasından sonra, askeri-sinai kompleksin önündeki ikinci hedef üretime geçmek, ardından da bu üretimi tüketmektir. Tüketmek için ise, militarizmin cephaneliğinde yeterince bahane vardır. Hem ABD'ye bağımlı olarak, hem de Ege syle, Kıbrıs'ıyla, Kerkük'üyle bir dizi alanda Türk burjuvazisinin yayılmacı emellerine bağlı olarak...

(Bu konuda Info-Türk'ün ek kaynakları: *Ulusal Savunma, 1978; Türkiye NATO'dan Çıkmalıdır, 1979; Türkiye'de NATO Darbesi, 1981; Emperyalizmin Güzümünde Dış Politika, 1982*)

INFO-TÜRK YAYINLARI

20. Kitap

MHP DAVASI VE FAŞİST HAREKET

Kemalizm'in "faşizmi yargılama" aldatmacasının içyüzü

TÜRKÇE YAYINLAR

MHP Davası ve Faşist Hareket...	4 DM
TIP'in Birinci Onyılı (1961-1971)...	6 DM
Emperyalizmin Güzümünde Dış Politika...	3 DM
Türkiye'de NATO Darbesi...	3 DM
Türkiye NATO'dan Çıkmalıdır...	3 DM
Göçmen İşçi Sorunu (Türkiyeli Göçmen İşçiler)...	3 DM
Uluslararası Sendikacılık Hareketi...	3 DM
Komünizm Nedir (Sorular ve cevaplarla)...	6 DM
İşçi Sınıfı Hareketi'nde Sapmalar...	6 DM
Marxizm Üzerine - Lenin...	3 DM
Soguk Savaş Kışkırtması...	3 DM
Emperyalizmin Yeni Siyaseti...	3 DM
Türkiye'nin Ulusal Savunma Kavramı...	3 DM
Bağıntısız Ökeler Hareketi...	3 DM
Savaş Üzerine...	3 DM
Ordu Üzerine...	3 DM
Peklin Militarizmi...	3 DM
Türkiye Üzerinde Haşhaş Tuzağı...	3 DM
Mustafa Suphi, Kavgası ve Düşünceleri...	3 DM
Mustafa Suphi ve Yolcuları...	3 DM
Fransız Solunun Ortak Programı...	5 DM
Kaçak (Anadolu'dan Hikayeler)...	5 DM
Amigo (Anti-faşist çocuk kitabı)...	3 DM
Slav Halk Masalları (Resimli çocuk kitabı)...	3 DM
Lenin (Resimli çocuk kitabı)...	3 DM

FRANSIZCA YAYINLAR

BULLETIN MENSUEL INFO-TURK (Abonnement annuel)	30 DM
La Liberté de Pensée "à la militaire" (1982)...	3 DM
Seul Pays Européen Sous la Dictature Fasciste (1981)...	10 DM
Collection de 5 ans de Bulletin Info-Türk (1976-1981)...	100 DM
Un an de Dictature Fasciste en Turquie (1981)...	25 DM
Massacre à Ankara, Pourquoi? (1978)...	3 DM
Chansons et poèmes (français/turc) (1976)...	3 DM
Album des Affiches de Résistance (1974)...	8 DM

İNGİLİZCE YAYINLAR

MONTHLY BULLETIN INFO-TURK (Annual subscription)	30 DM
US Interests in Turkey (1982)...	4 DM
On the Mission of the Council of Europe (1982)...	3 DM
One Year of the Fascist Dictatorship in Turkey (1981)...	25 DM
5-Year Collection of Bulletin Info-Türk (1976-1981)...	100 DM
Massacre in Ankara, Why? (1978)...	3 DM
Turkey on Torture - DRT (1973)...	8 DM
File on Turkey - DRT (1972)...	50 DM
Man Hunts in Turkey - DRT (1972)...	15 DM

HOLLANDACA YAYINLAR

BULLETIN INFO-TURK (Jaarabonnement)...	30 DM
Eén Jaar Fascistische Dictatuur in Turkije (1981)...	25 DM
Verzameling Bulletin Info-Türk (1979-1981)...	50 DM

ALMANCA YAYINLAR

MONATLICHESBLATT INFO-TURK (Jahresabonnement)...	30 DM
--	-------

Yukarıdaki listede yeralan yayınlardan getirtmek veya Info-Türk Bültenleri'ne abone olmak isteyenler, toplam bedelini: **INFO-TURK - CCP 000-1168701-45 - Bruxelles - BELÇİKA** posta hesabına yolladıktan sonra, havale makbuzunun bir suretiyle isteklerinin listesini aşağıdaki adrese göndermelidirler:

INFO-TURK, 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA

TERÖR ALTINDA

(Başı birinci sayfada)

● **CHP SORUŞTURMASI:** Ecevit'in ikinci defa hapse sokulup çıkartılmasının yanı sıra, CHP'li 133 eski parlamenter, askeri savcılar tarafından "DISK ile işbirliği yaptıkları" gerekçesiyle sorguya çekilmişlerdir. Bu sorgunun daha eski dönemlere de uzanacağı ve hakkında soruşturma açılan CHP'li parlamenter sayısının 250'yi bulacağı bildirilmektedir. Üstelik, Ecevit gibi tüm bu CHP parlamenterlerinin yurt dışına çıkışı da yasaklanmıştır.

● **BARİŞ KOMİTESİ DAVASI:** Aralarında Komite Başkanı Emekli Büyükelçi Mahmut Dikerdem, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek ile seçkin şahsiyetlerin bulunduğu Türkiye Barış Komitesi'nin 30 üyesi hakkında açılan davanın duruşması 24 Haziran günü başlamıştır. 28 kişinin tutuklu olarak yargılandığı davanın iddianamesinde, Barış Komitesi'nin Mevlana dururken Nazım Hikmet için gece düzenlemek suretiyle suç işlediği gibi gayriciddi suçlamalar da yer almaktadır.

● **BARO HAKKINDA SORUŞTURMA:** İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ile 1975 yılından beri bu baronun yönetim kurulu görev alan tüm avukatlar hakkında İstanbul Askeri Savcılığı yeni bir soruşturma açmıştır. Ayrıca Türkiye Mimar Mühendis Odaları Birliği yöneticileriyle, Ankara'da 13 demokratik derneğin yöneticileri hakkında da dava açılmıştır.

● **DISK SORGUSU:** 52 DISK yöneticisinin idam istemiyle yargılandığı DISK Davası'nda, Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün sorgusu iki aydan beri Engizisyon yöntemleriyle sürdürülmektedir. Baştürk, 23 Haziran tarihli duruşmada, polisteki

ifadesinin iskence altında imzalandığını suretiyle alınıldığını açıklamış ve bu konuda daha önce mahkeme-ye bir dilekçe verdiğini bildirmiştir. Ancak, bu iskence belgesinin dosyadan yokedildiği anlaşılmıştır.

● **KİTLESEL İŞÇİ DAVALARI:** DISK Davası'na ek olarak, 22 Nisan'da Tüm-Maden-İş'in 13 yöneticisi 10 yıl hapis istemiyle İstanbul sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmaya başlamıştır. Ayrıca, Yeni Çeltik linyit işletmelerinin 989 işçisinin 510'u da, Dev-Yol faaliyetlerine katılmaktan dolayı Amasya'da 15 Nisan'dan itibaren askeri mahkemede yargılanmaya başlamıştır.

● **İŞKENCELER:** Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde Kürt devrimcilerinden Mzalum Doğan, Ömer Demirkol, Cemal Kılıç, Garabet Demirci, Tahir Şahin ve yüksek mimar Ferhat Kurtay işkence ve zulüm altında katledilmişlerdir. İstanbul Metris Cezaevi'nde işkencelerin ve insanlık dışı muamelelerin devam etmesi üzerine binden fazla siyasal tutuklu 21 Mayıs'tan itibaren açık grevine başlamışlardır. Çeşitli mahkemelerde devam eden siyasal davalarda her gün yeni işkence açıklamaları yapılmaktadır. Dev-Sol Davasından yargılanan devrimciler, işkenceyi protesto için mahkemede ifade vermedi reddetmektedirler.

● **İNSAN AVI:** 1 Mayıs'ı kutlama yasağına rağmen İstanbul'da 30 Nisan günü işçi militanlar, duvarlara anti-faşist sloganlar yazarak 1 Mayıs devrimci geleneğini sürdürmüşlerdir. Bu militanlardan biri güvenlik kuvvetlerince kurşunlanarak öldürülmüştür. 17 Mayıs'ta yine İstanbul'da bir başka militan, 13 Mayıs'ta da Tunceli'de üç direnisci katledilmiştir.

● **İDAMLAR:** Askeri savcılar son iki ay içinde açtıkları yeni da-

valarda toplam olarak 296, Fatsa Dev-Yol davasında ise 259 idam daha talep etmişlerdir. Böylece siyasal davalarda idamı istenenlerin sayısı 4.844'e çıkmıştır. Cuntanın sehpa-rında 12 Eylül'den beri canverenlerin sayısı ise 16'ya yükselmiştir.

● **BASINA BASKI:** Uygulanan şiddetli sansüre rağmen, kontrol edilemeyen yayınlardan ötürü basın davaları sürüp gitmektedir. Apaydın'ın tutuklanmasına itirazın yayınlanmasından ötürü Cumhuriyet yazı işleri müdürü Oktay Gönensin ile avukat Burhan Apaydın hakkında dava açılmış, Savaş Yolu'ndan Mustafa Sayım ve bir başka davadan da Ayşe Nuran Saygılı 7,5'ar yıla mahkum edilmişlerdir. Bu arada Brecht'in "Halkın Ekmegi" kitabı toplatılmış, çevirmenleri A. Kadir ve Asum Bezirci hakkında kovuşturma açılmıştır. Bu alanda bir başka anti-demokratik uygulama da, İsviçre'de toplanan Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (FIJ)'in Kongresi'ne katılacak olan Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın iki delegesine pasaport verilmesi olmuştur.

● **ÜNİVERSİTELER:** Doğramacı'nın yönetiminde YÖK üniversiteleri ve yüksek okulları bir yandan cuntanın istediği yönde biçimlendirirken, öte yandan "İstencilen-yen" öğretim üyelerinin, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin, "görülen lüzum üzerine" görevlerinden uzaklaştırılabilmesine olanak veren yeni bir kural kabul etmiştir.

Yukarıda sadece iki aylık kesiti özetlenen bu devlet terörü sürüp giderken, Türkiye'de "demokratik referandum" yapıldığını ileri sürmek, komedyadan başka bir şey değildir.

Bu komedyayı dünya kamuoyuna teşhir etmek yurt dışındaki Türkiyeliler demokratların görevidir.

